Štev. 314. V Trstu, v petek 12. novembra 1915. Letnik XI.

EDINOST

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstr. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, in rokopisi se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. Lastnik konsorcij lista „Edinost". — Tisk tiskarne „Edinosti", vpisane zadruge z omejenim poroštvom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave štev. 11-57.

Naročnina znaša: Za celo leto . . . . . K 24.—
Za pol leta . . . . . „ 12.—
za tri mesece . . . . . „ 6·—
za nedeljsko izdajo za celo leto . . . . . „ 5.20
za pol leta . . . . . „ 2.60

Posamezne številke „Edinosti" se prodajajo po 6 vinarjev. zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglasi se računajo na milimetre v širokosti ene kolone. Cene: Oglasi trgovcev in obrtnikov . . . . . mm po 10 vin. Osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov . . . . . mm po 20 vin. Oglasi v tekstu lista do pet vrst . . . . . K 20.— vsaka nadaljna vrsta . . . . . „ 2.—

Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglase sprejema inseratni oddelek „Edinosti". Naročnine in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti". — Plača in toži se v Trstu.

Uprava in inseratni oddelek se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštnohranilnični račun št. 841.652

Pregled najnovejših dogodkov.

Italijansko bojišče. — Italijani ponovno poizkušajo dobiti Gorico. Splošni napad na fronti od Plav do Monte dei sei busi povsod odbit ob največjih laških izgubah. — Lažniva laška poročila.

Srbsko bojišče. — Vzhodno Trebinja odbiti močni črnogorski napadi. Zasledovanje Srbov v gorovju južno Golijske Morave napreduje dobro. Bolgarji so pri Aleksincu prestopili Moravo. Položaj v Macedoniji.

Rusko bojišče. — Pri Czartoryskem ruski napad odbit, pri Rafalovki sovražnik vržen do Styra. V sredini položaj neizpremenjen. Zapadno Rige so se Nemci po odbitju ruskih napadov po načrtu umeknili iz pomočvirjenega gozdovja.

Zapadno bojišče. — Artiljerijski boji ter živahno delovanje z minami in ročnimi bombami.

Turška bojišča. — Nič poročil.

Razno: Angleški vojni stroški znašajo na dan nad 104 milijone kron.

Z avstrijsko-italijanskega bojišča.

DUNAJ, 11. (Kor.) Uradno se razglaša: 11. nov. 1915, opoldne.

Italijansko bojišče. — Italijani so iznova pričeli svoje napore, da bi dobili Gorico. V premoru po tretji soški bitki so uvrstili nadomestno moštvo in so zbrali nadaljne čete na Goriškem. Včeraj so na vsej fronti od Plav pa do Monte dei sei busi po večurni siloviti artiljerijski pripravi z močnimi silami pričeli splošen napad. Zopet so hrabri branitelji deloma z ognjem, deloma v boju moža proti možu odbili ob najtežjih izgubah sovražnika, čigar veselje za napadanje je za ta dan popolnoma upadlo v večernem neurju.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Poročilo Cadorne.

DUNAJ, 10. (Kor.) Iz vojnega tiskovnega stana se poroča: Poročilo italijanskega generalnega štaba 8. novembra: Na tridentinski fronti postaja delovanje artiljerij in letalcev na obeh straneh živahneje. V gornji Cordevolski dolini je poizkušal sovražnik v noči na 8. t. m. z znatnimi močmi zopet pridobiti vrh Col di Lana. Zavrnivši srdit napad, so naši izvršili protinapad, pognali nasprotnika v beg ter dosegli in osvojili vrh Monte Siefa, ki stoji 2426 m visok severno Col di Lana. V Karniji tudi živahen obojestranski artiljerijski ogenj. Naša artiljerija je razpršila sovražne oddelke v Köderski dolini in na pobočju Monte Lodina ter je obstreljevala kolodvor v Žabnicah (pod Sv. Višarjami) ob pričetku Belske (Kanalske) doline. Na višini zapadno Gorice so v noči na 7. t. m., po intenzivni artiljerijski pripravi in ko so pometale veliko ročnih bomb, močne sovražne pehotne kolone napadle naše postojanke. Odbili smo jih in pustile so bojišče pokrito z mrtveci. Na kraški planoti ni bilo včeraj posebnih dogodkov. Naš vodljiv zrakoplov je plul v noči na 6. t. m. nad debelimi oblaki, se je v odseku med Sočo in Vipavo spustil med oblake in bombardiral sovražne strelske jarke in baterije pri Sovodnjem. Žarometi so odkrili zrakoplov, a posrečilo se mu je, da je ušel ognju sovražnih odvračalnih topov in nepoškodovan prispel nazaj k našim črtam.

* * *

Uradne navedbe, da so Italijani preprečili naše napore za zopetno osvojitev Col di Lana in nam vzeli vrh Monte Siefa, so zlagane. Col di Lana je bil, kakor je znano iz našega uradnega vojnega poročila, 7. t. m. pač res prehodno v sovražni posesti. Toda še isti dan ga nam je zopet dobil po deželnih strelcih izvršen protinapad. Odtlej je ostal ta vrh v naših rokah. Italijanska trobojnica ni nikdar vihrala na vrhu. Ravno tako je zlagano, da bi bili Italijani osvojili Monte Sief.

Barzilai zopet na fronti.

RIM, 10. (Kor.) General Gourand se je razgovarjal tudi s Sonninom in namerava danes zapustiti Rim. Barzilai, ki se je meseca oktobra ob začetku velike ofenzive mudil v bližini Gorice, odide, kakor poroča »Tribuna«, v kratkem zopet na fronto.

Srbsko bojišče.

Iz vojnega tiskovnega stana se poroča 9. t. m.: Srbsko umikanje je stopilo v zelo kritičen stadij. Umičnih črt je od dne do dne manj in kakor ogromne klešče učinkujoče prodiranje zaveznikov stiska vedno večje mase v ne ravno široko gorovje, po katerem naj bi vse te mase zapustile Staro Srbijo. Glavni udarec pomenja za Srbe izguba Moravske doline. Dokler so Srbi obvladovali to dolino, so jim bili odprti dohodi, vodeči k umičnim potom črte Priština-Mitrovica-Novipazar, namreč pri Požegi soteska Klisura, ozka vrata v severozapadni del Sandžaka, pri Kraljevem Ibarska soteska, ki vodi v dolino reke Ibarja, globoko zasekano v mogočno gorsko grmado, pri Kruševcu pa proti topliški črti vodeča ozka dolina Rašine. Čim bližje so prihajali zavezniki Moravski dolini, tem večje mase so se poizkušale rešiti po teh treh potih. Brezkončne kolone trena, pomešane z begunci, so se pomikale prve po ibarski in topliški cesti. Njim so sledile bojne čete, takoj za njimi pa zasledovalci. Nato pa je zapah za zapahom zapahnil dolinske vhode. Najprej je Moráviško dolino zaprlo desno krilo Kövessove armade. Nato so prodrle nemške kolone pri Kraljevem do ibarske ceste in pri Kruševcu je Gallwitzeva armada zaprla severni vhod v dolino Rašine. Toda ko se je zgodilo to, se niso še mogle umekniti vse srbske čete, ki so branile Moravsko dolino. Oddelki, ki so branili prehod čez Golijsko Moravo med Kraljevim in Kruševcem pri Stubalu in Trsteniku, čete, ki so bile vzhodno Čačka porinjene preko Slatine, se niso več mogle pridružiti glavnim kolonam po normalni poti. Na desni in levi strani poleg njih se že prodrle proti jugu naše in nemške čete. Po kolovozih in ozkih stezah so se Srbi tu umikali v gorovje, da bi se morda zopet kje združili z glavnimi silami. Nekaj se jih je, izmučenih do smrti, odreklo vsemu upanju, in dali so se ujeti. Velika zmešnjava vlada pri umikajočem se trenu, ki se je prepozno začel umikati. Veliko število voz ne more več dalje po slabih potih in taki zastali vozovi potem zapirajo ozke soteske. Zelo tudi poginja vprežna živina. Konji in voli, od Belgrada dalje neprestano vpreženi, padajo sredi poti. Tako se zaustavlja umik povsod.

Toda ne samo ob Golijski, temveč tudi ob Binački Moravi se enako kruši moč srbske armade, kar mora končno dovesti do popolnega razpada vsega srbskega armadnega organizma. Od Brestovca južno Niša preko Prokuplja-Kuršumlja v Prištino vodeča topoliška gorska cesta je tamkaj pot, katere se oprijemajo tisoči kot zadnjega upa. Do osvojitve Niša so se neprestano velikanske mase vsuvale preko ravnine proti tej cesti. Kdor je še ostal v Nišu, je bežal po tej cesti proti jugozapadu: ono malo državnih funkcijonarjev, ki so vztrajali do zadnjega, ostanki prebivalstva, ki še vedno niso hoteli verjeti, da je skrajna sila. Druge mase so pritiskale od severa in juga. Od Aleksinca doli in od Leskovca gori, vse se je gnetlo proti tej cesti, kajti vse druge umične črte so bile zaprte: cesto od Leskovca proti jugu so zapirali pri Vranju stoječi Bolgarji, ravno tako pot ob Vetrnici, a pota od Leskovca proti vzhodu so bila slaba in težavna. Tako je torej neprestano naraščal pritok na prištinsko cesto. Pri Prokuplju so se združevali vsi pritoki v velikansko maso brez pravega reda. Potem pa je sledilo tudi tu isto, kot prej pri Požegi, Kraljevem in Kruševcu. Niš je padel, zatvornice so zaprle glavne dohode niške ravnine. Severno in južno Niša so bile še velike množice na potu proti Prokuplju, pri Aleksincu in Leskovcu pa še bojne čete, katerim se je bilo bati, da se ujamejo v zagato, ki so jo zapirali od Vlasotinca v Niš dospeli Bolgarji, potem bolgarske kolone, prodirajoče preko Sokobanje, iz moravske preseke pri Stalcu prodrlo levo krilo Gallwitzeve armade in potem končno od Kruševca proti jugu prodirajoča nemška skupina. Izključena je bila torej tudi možnost, da bi vse te mase dospele po gorskih potih na cesto Toplica—Kosanica. Tod in pa po ibarski cesti se pač umika srbska glavna moč.

Proti jugu Kraljevega prodirajo čete Kövessove armade. Čim dalje vdirajo v dolino Ibarja, tem krševitejši, tem žalostnejši postaja svet. Mimo golih kop in vrhov se vije do Novegapazarja 86 kilometrov dolga cesta. Iz nerodovitnih dolin šume deroči hudourniki Lopatnica, Dubočica, Studenica in drugi v Ibar. Dvaindvajset sedaj pač deloma že razstreljenih mostov vodi preko teh voda. Skozi skalnate duri in ob robu mogočnih granitnih čeri vodi ta cesta, enako težavna za umikanje, kot za prodiranje.

Po najnovejših poročilih je sedaj po mnenju vojaških strokovnjakov položaj srbske armade sledeč:

V ozkem loku, ki se pričenja pri Ivanjici in končuje pri Vranju, južno dolin zapadne in južne Morave, obkoljujejo zvezne avstrogrske, nemške in bolgarske čete koncentrično srbsko glavno armado, ki se umika v ozemlje ob črti Sjenica—Novipazar—Priština. Srbi se zamorejo umakniti le še v Črnogoro ali pa v severno Albanijo, ali pa se morajo spustiti v odločilno bitko na Kosovem polju, kjer so bili že enkrat in sicer na Vidov dan l. 1389 pod carjem Lazarjem popolnoma uničeni in za stoletja zasužnjeni. Še eno možnost je omeniti, namreč to, da poskusi morda srbska armada prodreti z vso silo v smeri Skoplje—Tetovo, da vzpostavi zvezo s francosko-angleško armado in se z viri te pomožne armade zopet opomore. Naglo umikanje srbske glavne armade na Kosovo polje govori precej za to domnevanje; na vsak način pa bi bil to čin obupa, na drugi strani pa morda edina rešitev iz vedno nevarnejšega in kočljivejšega položaja.

* * *

DUNAJ, 11. (Kor.) Uradno se razglaša: 11. nov. 1915, opoldne.

Jugozapadno bojišče. —Vzhodno Trebinja smo odbili napad močnih črnogorskih sil. Sovražnik je imel velike izgube. Od Užic proti jugu prodirajoče avstroogrske čete so včeraj napravile pol pota proti Novi Varoši. Severovzhodno Ivanjice smo vrgli sovražnika iz več postojank na Cemerni planini. Nemške divizije generala pl. Kövessa porivajo Srbe v okrožje Stolovit planine. Vzhodno odtod so si priborile c. in kr. bojne sile pristop na Krnjo Jelo in Pogled. V Trsteniku smo zajeli tisoč Srbov. V Vrnjački banji, jugozapadno Trsteni.ka, so pustili Srbi poljsko bolnišnico s tisoč ranjenimi vojaki in častniki ter enim zdravnikom. Armada generala pl. Gallwitza se bori severovzhodno Brusa in ob severnem podnožju Jastrebac planine. — Bolgarske čete so pri Aleksincu prekoračile Moravo.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

BEROLIN, 11. (Kor.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan, 11. nov. 1915.

Balkansko bojišče. — Zasledovanje Srbov v pogorju južno zapadne Morave je napredovalo dobro. Ujetih je bilo nad 4000 Srbov. — Armada generala Bojadjevega je na več mestih prekoračila Moravo.

Vrhovno armadno vodstvo.

SOFIJA, 10. (Kor.) Agence tel. Bulgare poroča: Uradno poročilo o operacijah dne 9. novembra pravi:

Naše armade so nadaljevale zasledovanje potolčenega sovražnika ob levem bregu Morave. Vsak dan se najde nov plen v mestih ob dolini Morave in ob moravski železnici. Današnje nove trofeje so: 4 brzostrelne havbice, 8 brzostrelnih topov s prepregom, vozovi z municijo, par strojnih pušk s konji, 9 popolnoma novih žarometov, 800 ujetnikov. Na progi pri Aleksincu je bilo uplenjenih 400 vagonov, pri Grdeljici zopet 10 lokomotiv in 401 vagon, izmed katerih 50 z raznim blagom.

Srbski glavni stan v Raški.

LONDON, 10. (Kor.) »Times« javljajo iz Aten: Srbski glavni stan se je premestil v Raško, severovzhodno Novegapazarja. (Raška je oddaljena v Novegapazarja 20 km).

Položaj v Macedoniji.

MILAN, 10. (Kor.) Poročilo »Secola« iz Bitolja 6. t. m. vsebuje naslednje podatke: Upa se, da bodo francoske čete, pritiskajoč z Babuna planine na bolgarski bok in tako vplivajoč, da morajo Bolgarji drugje zastavljati svoje bojne sile, mogle rešiti Bitolj in tako dolgo zadrževati Bolgarje, da bo najprej v desetih dneh končana francoska koncentracija in se prične velika ofenziva. Sedaj imajo Srbi zasedeno črto Brod (severozapadno Prilepa) - Raštarasni (ista smer) - Gabrovnik (severno Prilepa) - Stepanci (severovzhodno Prilepa ob cesti Prilep - Veleš) -Trogjak (20 km vzhodno Prilepa), kakih 20 km severno Prilepa. Srbska obramba je urejena na postojanke Mukos Krstak-Nikodin, v ospredje porinjeno središče v Vlaprsijahanu in skrajna črta pri Krčovi (morda Krčevo?), da razdene cesto iz Tetovega v Bitolj.

Z avstrijsko-ruskega bojišča.

DUNAJ, 11. (Kor.) Uradno se razglaša: 11. nov. 1915, opoldne.

Rusko bojišče. — Zapadno Czartoryskega smo zavrnili ruski napad. Zapadno Rafalovke so avstro - ogrske čete, spremljane po ognju nemških baterij, vrgle sovražnika nazaj do Styra, pri čemur so zajele 7 častnikov, 200 mož in 8 strojnih pušek.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Z nemško-ruskega bojišča.

BEROLIN, 11. (Kor.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan, 11. nov. 1915.

Vzhodno bojišče. — (Hindenburgova armadna skupina): Pri Kemmernu, zapadno Rige, smo včeraj odbili tri napade, ki jih je podpiral ogenj ruskih ladij. Ponoči so se naše čete po načrtu in ne da bi jih bil motil sovražnik, umeknile iz gozdovja zapadno in jugozapadno Schloka, ker ga je deževje zadnjih dni izpremenilo v močvirje. Pri Bersemünde, jugozapadno Rige, se sovražni napad ni izvršil v našem ognju. Pri kratkem protinaskoku smo ujeli nad 100 Rusov. — (Princa Leopolda Bavarskega armadna skupina): Položaj je neizpremenjen. — (Linsingenova armadna skupina): Podpirane po nemški artiljeriji, so avstro-ogrske čete vrgle Ruse iz Kosciuchnowke, severno železnice Kowel-Sarny- in sosednjih južnih postojank. 7 častnikov, nad 200 mož in 8 strojnih pušk je bilo zajetih. Južno železnice so se izjalovili ruski napadi.

Vrhovno armadno vodstvo.

Schlok se nahaja 40 km zapadno Rige, Kemmern pa še 10 km dalje proti zapadu.

Samostan v Novem Počajevu ni porušen.

DUNAJ, 10. (Kor.) Iz vojnega poročevalskega stana se poroča: Vest »Novoje Vremje« o porušenju samostana v Novem Počajevu je neresnična. Samostan je nepoškodovan.

Ruski reakcijonarji groze zopet s pogromi.

PETROGRAD, 10. (Kor.) Kakor poroča »Rječ«, so prišli »pravi Rusi« do spoznanja, da se bliža čas, ko se zopet lahko prično pogromi. Koncem oktobra bodo imeli kongres, na katerem bodo predlagali razpust dume, nastopili proti mestnim upravam, zemstvom in liberalnim organizacijam in razširjali vesti, da nameravajo židje in inteligenca povzročiti revolucijo.

Z zapadnega bojišča.

BEROLIN, 11. (Kor.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan, 11. nov. 1915.

Zapadno bojišče. — Na raznih mestih fronte artiljerijski boji ter živahno delovanje z minami in ročnimi granatami. Neko angleško letalo je moralo pristati severozapadno Bapauma. Letalca smo ujeli.

Vrhovno armadno vodstvo.

Potopljene ladje.

LONDON, 10. (Kor.) »Daily Telegraph« poroča: Vladna jahta »Irene« je bila potopljena. 13 mož posadke je bilo rešenih, 22 se jih pogreša.

HOEK VAN HOLLAND, 10. (Kor.) En ribiški parnik je zadel na mino. Posadka je bila rešena.

LONDON, 10. (Kor.) Lloyds poročajo: Angleški parniki »Clan Macalister« (4835 ton), »California« in »Moorina« so bili potopljeni. (Pripomba: Lloydov register navaja dva parnika z imenom »California«, enega s 5707 tonami, drugega pa s 6223.)

LONDON, 10. (Kor.) Admiraliteta javlja: Rušilec »Louis« je v vzhodnem Sredozemskem morju zavozil na suho in je le še razbitina. Moštvo se je rešilo.

Rušilec »Louis«, pripadajoč razredu »L«, je bil splavljen l. 1913. Dolgost 79 m, širokost 8'4 m. Oborožen je bil s 3 topovi po 10 cm, 1 mitraljezo in 2 dvojnima cevema za lansiranje torpedov. Vozil je 29 milj na uro. Posadka je štela v mirnem času 100 mož.

* * *

LONDON, 11. (Kor.) Transportno ladjo »Mercian« je v Sredozemskem morju obstreljeval podmorski čoln. Ali ladja se ni potopila, temveč je dosegla pristanišče. 23 oseb je bilo ubitih, 50 ranjenih, 30 oseb pa se pogreša.

Angleški kralj Edvard ozdravel.

LONDON, 10. (Reuter.) Kralj Edvard je danes dopoldne prvikrat po svoji nezgodi predsedoval ministrskemu svetu v buckinghamski palači.

Angleška spodnja zbornica.

LONDON, 10. (Kor.) V spodnji zbornici je predložil ministrski predsednik Asquith vojno kreditno predlogo v znesku 400 milijonov funtov, s čemer je narastla od začetka vojne zahtevana svota na 1662 milijonov funtov. Izdatki od 1. aprila do 6. novembra 1915 so znašali 746,100.000 funtov, dnevni vojni izdatki od 12. septembra 4,350.000 funtov proti 2,700.000 funtov v preteklem času finančnega leta. Glavni vzrok pomnožitvi izdatkov so predujmi zaveznikom in dominiji za municijske stroške. Pričakovati je, da se bodo dnevni izdatki še bolj povečali. Na vprašanje glede obljube pomoči Srbiji, je državni tajnik Grey odgovoril, da je dne 24. septembra na srbsko prošnjo odgovoril, da je Anglija ponudila Grški, da izkrca čete v Solunu, da bi zamogla Grška lažje izpolniti svoje pogodbene obveznosti do Srbije. Grey je povedal, kaj bi se zgodilo, če bi se Grška branila, podpirati Srbijo. »Moje besede«, je nadaljeval minister, »da smo obljubili Srbiji neomejeno in brezpogojno pomoč, so imele le političen pomen, namreč, da so postale prejšnje obljube Bolgarski brezpredmetne. Moje besede niso imele nikakega vojaškega pomena. Nikdo ni mogel pričakovati, da bo poslala vlada vse angleške armade na Balkan, ne oziraje se na potrebščine v Franciji in Flandriji. Mi smo obljubili našim prijateljem vsako mogočo pomoč. To se je zgodilo in se še godi«.

Položaj na Grškem.

Politika dobrohotne nevtralnosti napram ententi.

PARIZ, 10. (Kor.) Agence Havas poroča: Grški poslanik v Parizu je izročil včeraj dopoldne v Quai d'Orsay brzojavko grškega ministrskega predsednika Skuludisa, v kateri zagotavlja, da je Grška trdno odločena, **da nadaljuje politiko nevtralnosti z značajem odkritosrčne dobrohotnosti napram velesilam entente.** Novi grški kabinet smatra izjave Zaimisa glede prijateljskega stališča grške vlade napram zaveznikom v Solunu za svoje. Grška vlada upa, da zlobne vesti nikakor ne bodo skalile dobrih odnošajev med entento in Grško.

RIM, 10. (Kor.) Grški poslanik je, kakor javlja »Agenzia Stefani«, sporočil zunanjemu ministru Sonninu, da bo politika novega grškega ministrstva enaka politiki prejšnjega kabineta, pri čemer bi bistvene podlage stališča Grške od pričetka vojne ostale enake. Poslanik je izjavil dalje, da je oborožena nevtralnost v očigled razvoju dogodkov v zaščito življenjskih interesov Grške potrebna. — Ministrski predsednik Skuludis zagotavlja skrajno formalno, da je grška vlada trdno odločena, da vztraja v nevtralnosti, karakterizirani z odkritosrčno dobrohotnostjo napram ententi, in želi, da bi zlobne in tendencijozne vesti, ki se zaman razširjajo v svrho skalitve dobrih odnošajev med Grško in entento, nikdar ne vplivale na entento. Grška vlada si je predobro v svesti svojih pravih interesov in zato ni mislili, da bi odstopila od stališča, karakteriziranega v izjavi Zaimisa. Grška vlada potrjuje svoje prijateljsko stališče napram zveznim četam v Solunu.

Nova grška vlada dobi majhno večino.

BASEL, 12. (Kor.) »Baseler Nachrichten« poročajo iz Aten: »Neonasty« doznava iz političnih krogov, da je 27 poslancev Venizelosove stranke prijavilo svoj izstop iz stranke, tako da dobi Skudulisova vlada v zbornici majhno večino.

Za Grško kočljiva vprašanja.

PARIZ, 10. (Kor.) »Echo de Paris« javlja iz Aten: Finančni minister Dragumis je izjavil včeraj nekaterim časnikarjem, da grška diplomacija s skrbjo preudarja slučaj, da bi bili Srbi in njihovi zavezniki po armadah Bolgarske, Avstro-Ogrske in Nemčije porinjeni na grško ozemlje. Na podlagi zakonov nevtralnosti bi bila Grška prisiljena, da razoroži Srbe in njihove zaveznike. Srbe bi pač mogli razorožiti, toda zaveznike? To vprašanje se začenja razpravljati.

Ententa daje Grški posojilo.

LONDON, 11. (Kor.) Anglija, Francija in Rusija so dovolile Grški posojilo v znesku 40 milijonov frankov. Znesek se je dal grški vladi že na razpolago. — O tem posojilu so se pogajali že pod Venizelosovo vlado.

Nemški poslanik v avdijenci pri romunskem kralju.

BUKAREŠT, 11. (Kor.) Nemški poslanik v Carigradu, Wolff-Metternich, je bil od kralja sprejet v avdijenco.

Nabiranje novincev v južni Afriki.

LONDON, 10. (Kor.) »Times« javljajo, da so imeli župani važnejših mest Unije dne 9. t. m. v Pretoriji zborovanje, na katerem so sklepali o nabiranju novincev v južni Afriki.

Angleška ekspedicija v vzhodno Afriko.

LONDON, 10. (Kor.) »Times« poročajo: Sedaj je gotovo, da odide močna ekspedicija z močno artiljerijo v vzhodno Afriko. Najbrže prevzame poveljstvo general Smuts.

Španska zbornica.

LYON, 10. (Kor.) »Le Nouvelliste« poroča iz Madrida: Pri razpravi o predlogi glede kreditov za armado in mornarico, ki bi bili potrebni pri eventualni mobilizaciji, je ministrski predsednik Dato izjavil, da zavrača vsako razpravo o nevtralnosti in smatra vsako simpatijsko manifestacijo za kako vojskujočo se stranko za nevarno, ker bi bil ustvarjen s tem kritičen položaj in to tembolj, ker smatra Španska za svojo dolžnost, da intervenira v korist miru. Oborožena nevtralnost bi zamogla ogrožati varstvo dežele.

Položaj.

11. novembra.

Diskusija po listih o položaju na Grškem je zelo živahna. Tudi glasila entente si ne upajo naravnost tajiti dejstva, da rešitev po Venizelosu izzvane krize pomenja poraz tega sicer mogočnega in vplivnega politika, oziroma novo nezgodo entente v tej na izpremembah in presenečenjih toli bogati politični borbi v Atenah. »Berliner Tageblatt« piše n. pr. o novem ministrskem predsedniku Skuludisu: Skuludis pripada starejim grškim državnikom. Že pred štiridesetimi leti je deloval v diplomatični službi. Vršil je razne službe kot poslaniški tajnik in poslaniški svetnik in je bil, dokler ni začasno izstopil iz diplomatične službe, na zadnje poslanik v Madridu. Potem se je za dlje časa umaknil iz političnega življenja, dokler ni po grško-turški vojni v letu 1897 vstopil v koalicijski kabinet Rhallis, ki se je sestavilo po vojni, ter je prevzel portfelj za vnanje stvari. Za časa njegovega službovanja so se vršila grško-turška pogajanja, ki so se končala s podpisom mirovnega protokola dne 18. septembra 1897. Neposredno po zvršetku teh pogajanj je Skuludis odstopil in je živel povsem v ozadju do leta 1913, ko se je kot prvi delegat Grške udeležil **mirovnih pogajanj v Londonu.** Potem se je zopet umaknil v privatno življenje. In sedaj je kraljevi klic pozval tega sivolasega politika v eni najusodnejih ur Grške v službo države, spojeno z največjo odgovornostjo. Ministrski predsednik Skuludis **šteje že 80 let.** Njegovo veliko premoženje bi mu, ker ni nikoli osebno stremil po kaki ulogi

nega voditelja, dovolilo, da zadnje dni svojega življenja preživi v brezskrbnem miru. Če pa je danes vkljub temu sledil kliču kralja, je storil to gotovo za to, ker hoče dosedanjo politiko kralja, ki sta jo zastopala Guñaris in Zaimis, nadaljevati proti vsem spletkarjenjem Venizelosa in njegovih pristašev. To bo pred vsem politika **nevtralnosti.** To dokazuje že okolnost, da so drugi člani sedanjega koalicijskega kabineta, pred vsemi vojni minister, ostali v službi. Kako ministrski predsednik obračuna z Venizelosom, ali z razpuščenjem zbornice ali drugim potom, tega se ne more reči v sedanjem trenotku z gotovostjo. Nade, ki jih je stavila ententa v grško ministrsko krizo, so se izjalovile. Kralj in nova vlada bosta nadaljevala z dosedaj izbranim kurzom. Sicer pa je morda umestno, ako opozorimo, da Zaimisa ni strmoglavil Venizelos. Zaimis je, kakor vedo v poučenih krogih, **hotel odstopiti,** ker si je želel prejšnjega mesta kot guverner narodne banke. Njegov naslednik sprejema njegovo politiko in s tem je napad Venizelosa razpal v žalosten nič.

Da berolinski list pravilno presoja stvari, priča dejstvo, da so v Londonu zopet začeli groziti. »Morningpost« zahteva n. pr., naj Anglija pozove Grško na izpolnitev obvez napram Srbiji, **ali pa naj odpokliče svoja poslanika v Londonu in Parizu.** Gospodstvo na Sredozemskem morju da onemogoča Angliji, da zapleni Kreto, Egejske in Jonske otoke, vse pomorske posesti Grške in slednjič vso grško trgovinsko floto. Grška da ima na izbero: ali sijajno zmago na strani Anglije, ali pa gotovo pogubo kot sovražnica Anglije. — Hude grožnje so to — to je res. Ali prevečkrat že so se ponavljale, ne da bi besedi sledilo tudi dejanje, da bi mogel ta grom iz Londona napraviti poseben utis na Grškem.

Skoro z gotovostjo še more reči, da se vojna proti Srbiji bliža h kraju. Zelo razširjeno je tudi mnenje, da je srbska vojska v veliki nevarnosti, da jo vojske Gallwitza, Kövessa in Bojadžijeva zajamejo. Za gotovo pa ni smatrati tega, ker so Srbi pokazali, da so jako spretni na umikanju brez posebno velikih izgub. Vse kaže, da posnemajo Rusc in da se bo srbska vojska umikala dalje in da raje zapusti vso svojo domovino, nego da bi se udala. V bojih deluje največ srbska pehota, dočim se topništvo hitro umika, da ne rizkira zalog municije. Srbski ujetniki pripovedujejo, da srbske čete nočejo čuti o kapitulaciji, ker se še vedno nadejajo francoske, angleške in ruske pomoči. In ta se jim res neprestano — obljublja v raznih ententinih oziroma naklonjenih jej glasilih.

Sedaj pa najlepša: Pariški »Petit Journal« je izvedel iz Rima, da je italijanska ekspedicija v Srbijo sklenjena stvar. Toda — sedaj čujte — pride šele potem, ko Italijani zavzamejo Gorico.

Kakor vidimo, bodo morali Srbi še dolgo čakati na obljubljeno pomoč. Niti danes nimajo, če zgornje številke sploh odgovarjajo resnici, izgleda, da bi mogli začeti s kako izdatno akcijo. Pa tudi ne označajo nikakega roka, kdaj da utegnejo biti te čete sposobne za pomoč! In še posebno ta pomoč od strani Italije! Po padu Gorice! So previdni ti Italijani in podpisujejo menjice le na daljno dospelost. Če Gorica — ne pade? Potemp ride italijanska pomoč ob sv. — Nikoli! To se jim dozdeva menda tudi v Rusiji. »Riječ« grozi, da mora v Italiji — ako se hitro ne odloči za pomoč Srbiji — izbruhniti ministrska kriza. Kakor da bi bilo s tem kaj pomagano Srbiji!! Ta ne potrebuje novih italijanskih ministrov, ampak vojakov. Za Salandro pride pač drug Salandra, ki bo istotako štedil s kostmi alpincev in italijanskimi — centezimi. Saj je neki italijanski list te dni odkrito rekel, da mora Italija varovati — svoje interese!

Vprico takih zaveznikov Srbije imajo prav tisti, ki napovedujejo, da se vojna proti Srbiji bliža kraju!

Nova ruska strategična železnica Petrograd-Aleksandrovsk.

Približno tekom enega leta je Rusija pod pritiskom vojne zgradila železniško zvezo med Petrogradom in murmansko obaljo ob Ledenem morju, ki bo otvorjena že tekom novembra. Ker murmansko obrežje ob Ledenem morju nikdar ne zamrzne, bo zamogla Rusija sedaj tudi v slučaju zamrznenja pristanišča v Arhangelskem, odpremljati vojne potrebščine v notranjost Rusije. Nova železniška zveza Petrograd - Aleksandrovsk je dolga 1100 km. Tudi ne glede na to, da je bila proga Petrograd - Petrosavodsk (300 km) gotova že v pretekli jeseni, pomeni zgradnja proge od Petrosavodskega skozi pusta ozemlja do Belega in Ledenega morja naravnost kolosalno delo za eno leto. To gigantsko delo je bilo omogočeno le tako, da je Rusija iz vseh delov države zbrala delavsko armado 30.—40.000 mož in pridodala tej še na tisoče nemških in avstrijskih vojnih ujetnikov.

Skoro na vsej črti gre železnica mimo cele vrste jezer, tako na jugu ob Ladoškem in Oneškem jezeru, na polotoku Kola celo 60 km ob Imandrskem jezeru. Na tem polotoku je bilo zgrajenih tudi mnogo predorov. Priroda je tu zelo raznolična, vsled česar bo železnica tudi v mirovnem času jako važna posebno za turiste. Za končno postajo ni bil izbran Aleksandrovsk, ampak Semenova, ribiška kolonija na nasprotni strani zaliva Kola. Aleksandrovsk, ki je bil blagoslovljen l. 1899 z velikim pompom, je sploh zgrešil svoj poklic, ker je pristanišče dosti premajhno kot postaja za brodovje. Mesto tega so Rusi pričeli pred par leti nekoliko vzhodno odtod, pri Kildinu z gradnjo nove brodovne postaje.

V koliko se bo Rusija že tekom te zime posluževala te važne železnice, je seveda težko prorokovati, ker še manjkajo izkušnje, kako se razvija paroplovba okoli severnega rta v zimskem času in to tembolj, ker je pri tako izrazito polarni železnici, kakor je nova ruska, promet gotovo spojen z velikimi težkočami.

Goriškim srednješolcem!

Na vprašanje goriškega deželnega odbora je c .kr. namestništvo tržaško odgovorilo, da se goriške srednje šole za sedaj ne otvorijo niti v kakem drugem kraju.

Ker so se tržaške srednje šole že otvorile in se njih učni načrt malo ali nič ne razlikuje od onega goriških srednjih šol, zamorejo dosedanji učenci goriških srednjih šol nadaljevati svoje študije na tržaških zavodih. Slovenski učenci se zamorejo vpisati tudi na ljubljanskih srednješolskih zavodih.

Dunaj, 5. dne novembra 1915.

Od goriškega deželnega odbora na Dunaju.

Deželni glavar: **Faidutti.**

Aprovizacijske stvari.

Kaj dobimo prihodnji teden?

Prihodnji teden (dvanajsti) od 15. do 21. novembra se bodo dobivala od aprovizacijske komisije naslednja živila:

1 kg koruzne moke po K —·60 kilogram,
½ kg testenin po . . „ 1·32 „
½ kg riža po . . . . „ 2·— „
in bela moka po 68 vin. kilogram, ki se pa dobiva na krušne izkaznice.

* * *

Omejitev v razdeljevanju olja. Iz aprovizacijske komisije nam pišejo: — Zaloge olja aprovizacijske komisije se rapidno izčrpavajo, dočim je treba mnogo časa, da se dobavijo zopet večje količine olja za primerno ceno, dasi se posveča temu vprašanju čim največja skrb. —.Komisija upa, da se bomo v Trstu lahko izognili temu, da bi cene olju, kakor v druzih krajih, poskočile na 8, 9 kron ali še več za liter. Da bo pa mogoče preprečiti tako občutno podražitev, je treba, da čim najbolj varčimo s sedanjimi zalogami, dokler se nam ne posrečijo večje nove dobave.

Olje, ki se bo razdelilo prihodnji teden v običajni meri, mora zadostovati za dva tedna.

Med tem ko pričakujemo dohoda olja navadne kakovosti, ki se bo prodajalo po sedanji ceni 4 K liter, moramo že prihodnji teden načeti rezerve finega olja. Prodajale se bodo zato dve tretjini navadnega olja po 4 K in ena tretjina finega olja po 5 K liter. Kupovalci ne bodo mogli kupovati samo fino olje, ampak ga bodo dobivali le v označenem razmerju.

Prebivalstvo lahko zagotavljamo, da bomo vprašanju olja slej ko prej posvečali vso svojo pozornost.

Za deželno aprov. komisijo:
Predsednik: dr. Higinij vitez pl. Scarpa.

Razglas.

Z ozirom na to, da je prenehala kolera v Trstu, se razveljavlja prepoved izvažanja umazanega perila s tržaškega ozemlja v svrho pranja.

Trst, 11. novembra 1915.

Mestni magistrat.

Domače vesti.

Kdo je kriv? Razsodišče tukajšnje Delavske zavarovalnice proti nezgodam ne more že mesece in mesece redno poslovati. Ko se sestane na razpravo, da razsodi o zahtevah proti zavarovalnici radi plačila ali zvišanja rent, se mora redno zopet raziti, ne da bi kaj opravilo, ker manjka eden ali drugi prisednik. To se dogaja radi tega, ker se je radi pozivov pod orožje število prisednikov in njihovih namestnikov skrčilo tako, da v slučaju nepričakovane zadržanosti samo enega od onih, ki so ostali, razsodišče ne more več funkcijonirati. To stanje stvari je skrajno škodljivo in bi se moralo na vsak način odpraviti. Delavska zavarovalnica proti nezgodam ni privatna družba, nego javna in pod državnim nadzorstvom stoječa naprava, ki vrši eno najvažnejših nalog socijalne oskrbe. Tukajšnji zavarovalnici se razteza delokrog na vse Primorje, Kranjsko in Dalmacijo. Njeno razsodišče, sestavljeno z enim delom iz prisednikov, ki so bili izvoljeni od podjetnikov in delavcev in z drugim delom iz prisednikov, ki so bili imenovani od vlade, ima razsojati o spornih zahtevah ponesrečenih delavcev ali njihovih družin proti zavarovalnici. Marsikateremu delavcu je renta, ki mu jo je zavarovalnica dolžna izplačevati, edino sredstvo vzdrževanja. Marsikatera vdova je navezana na rento po možu, ki ga ji je ugrabila nezgoda pri delu. Jasno je, da so spori, o katerih ima razsojati omenjeno razsodišče, skrajno nujni. In to razsodišče, kakor rečeno, ne posluje redno že mesece in mesece. Stotine sporov leži nerešenih. Ob veliki važnosti socijalne oskrbe sploh in v sedanjih časih posebno in z ozirom na veliko število prizadetih se mora priznavati, da bi bilo v javnem interesu, da se poskrbi čim prej za redno poslovanje razsodišča. Sedanje stanje je nevzdržno in ne služi v čast odgovornim faktorjem. Vprašamo: kdo je kriv? Kdor pozna službeno vnemo in vestnost gosp. predsednika razsodišča, c. kr. deželnosodnega svetnika Brelicha, ne more dvomiti niti za trenutek, da on ne bi bil storil od svoje strani gotovo vsega, da bi spravil poslovanje razsodišča kolikor mogoče v redni tek.

Darujte vreče za pesek. Poziv, ki je bil izdan pred par tedni na prebivalstvo, da naj daruje vojaški upravi vreče za pesek, je imel velik uspeh. Vojaški upravi so prihajali tozadevno od vseh strani bogati darovi. Tudi širši sloji prebivalstva so se zavzeli požrtvovalno za to akcijo; odlikovale so se posebno nekatere naše velike trgovske tvrdke. Naše čete imajo vsled teh pripomočkov zaznamovati mnogo manj žrtev in občudovanja vredne uspehe. Etapno poveljstvo pete armade je dosedanji uspeh te akcije vzelo z zadovoljstvom na znanje in izreka vsem, ki so položili svoj dar domovini na oltar, iskreno zahvalo. Čeprav pa je dosedanji uspeh te akcije velik, vendar število potrebnih vreč za pesek še ni doseženo. Radi tega se pozivlja prebivalstvo vnovič, naj priskoči z bogatimi darovi na pomoč. Vreče morajo biti, kakor že omenjeno, iz trpežnega blaga, približno 40—50 cm velike, na odprti ozki strani opremljene z močno zavezo in svetle barve, kakor rmene, rjave in sive. Na zahtevo bi se plačalo zanje po kakovosti 50—70 vin. za komad. Čuvajte kri naših vojakov s tem, da darujete vreče za pesek. Vsaka kaplja krvi, ki se prihrani, pomeni novo napredovanje v sovražno deželo, nov korak k zmagi. Prispevajte k uresničenju tega visokega cilja in vaši bratje in sorodniki na bojišču vam bodo hvaležni. Ta zavest bo ovenčala vaše domoljubje in bo najlepše plačilo za vašo požrtvovalnost. Prevzemanje vreč in eventualna izplačila pri c. in kr. nabavišču (Fassungstelle) Trst, oz. pri načelniku, c. kr. oskrbnem oficijalu dr. Josipu Arnsteinu, kjer se dobe tudi vsa potrebna pojasnila.

Povišanje davka na žganje in uravnava prometa s špiritom. Kakor smo že javili, je izšla cesarska naredba, ki povišuje doklado na davek na žganje za nadaljnih 40 vinarjev za liter alkohola. Obenem ste izšli ministerijalni naredbi o uravnavi prometa s špiritom. Ustanovi se na Dunaju špiritna centrala in določajo se najvišje cene za denaturirani špirit (ki ni za uživanje). Iz utemeljevanja teh dveh naredb posnemamo: Po zmanjšanju produkcije so nastale izredne razmere, ki so provzročile lokalne izpremembe v cenah, ki jim treba v interesu konsumentov priti v okom. Določitev najvišjih cen za obdačenju podvrženi špirit se ni izkazala porabna, ker na eni strani velika razlika v kvaliteti, na drugi pa razlika v lokalnih davkih onemogočata enotno določitev cen. Ni torej preostajalo drugega, nego da se po centralizaciji vsega prometa s špiritom poskrbi za enakomerno preskrbovanje trga ter se na ta način prepreči špekulativno višanje cen. Centrala se bo posluževala že obstoječe organizacije. Da se centrali zagotovi možnost razpolaganja z vsem špiritom, se denejo vse zaloge špirita po stanju dne 13. novembra in bodoče izdelovanje špirita pod zatvoro. Kar se tiče višine prodajne cene za obdačeni, torej za vžitni špirit, je pač z ozirom na občutno povišanje cen surovin in posebno še vsled zmanjšanja produkcije povišanje zadnjič za špirit določenih najnižjih cen neizogibno. V resnici zahtevane in plačane cene špirita so bile že doslej v mnogih krajih, posebno na vzhodnih območjih, izdatno višje; pričakovati je torej, da se v bodoče prodajne cene v teh krajih vzlic nastopivšemu povišanju davka, znižajo. Glede denaturiranega špirita je laglje doseči uredbo razmer. To blago se že vsled predpisov o žganju splošno v enotni množini spravlja na trg in se torej za denaturirani špirit določijo najvišje cene. Seveda velja poprej omenjeno povišanje produkcijskih stroškov po velikem delu tudi za kurilni špirit in se je moralo to vpoštevati pri določanju najvišjih cen. Vendar so se cene za denaturirani špirit s 1. julijem t. l. zmanjšale v kupčiji na debelo za 10 K in niso zato sedaj določene najvišje cene za prodajo na debelo nič višje, nego so bile v času pred 1. julijem. Meje, določene za prodajo na drobno so določene tako, da na sploh ne nastopi nikako bistveno povišanje cen na drobno, a v mnogih krajih bo špirit celo ceneji.

Opozarjamo občinstvo, da se javna prireditev učencev in učenk C. M. šol v Trstu, ki je zadnjo nedeljo tako krasno uspela, ponovi v nedeljo, dne 14. t. m. Z ozirom na blagi namen prireditve smo prepričani, da bo obisk tudi v nedeljo kar največji.

Iz ruskega ujetništva se je po desetih mesecih oglasil Ignac Müller, rodom Tržačan. Nahaja se v Krasnonfimskem v permski guberniji. Piše, da je drugače zdrav, samo mezinec na desni roki mu je odnesla krogla.

Podpisi na III. vojno posojilo. Uradništvo okrajne in občinskih podjetij K 160.200; podpisi potom družbe „Assicurazioni Generali" K 1,808,000 (imena posameznih oseb se objavijo pozneje); Rudolf Allodi K 20.000; Milan Mandich K 5000; Kap. Dušan Mandich (II. podpis) K 5000; Olimpij Lovrich K 1000; Erzilija Appolonio K 50·; Anton Ciclitia K 2000; Marin M Lusy K 3000; Ana Ventura K 32.000; Neimenovan K 2000; Josip Ghersiach K 2000; Ema Morpurgo pl. Nilma, Fani Morpurgo in Marij vit Morpurgo (razen že podpisanih K 40.000 K 25.000; Tržaška poljedelska družba K 1000; dr. Adrijan Sturli K 1000; Stavro Soffianopulo (nadaljen podpis) K 1000; Marija vdova Krall K 500; Neimenovan K 1000; Josip Rupnik K 10.000; tvrdka Zennaro & Gentilli K 2000; Marij Stokel za tvrdko Zanardini & C. K 500; Neimen. K 600; Albert Cosulich, ravnatelj „Austo - Americane" K 60.000; Neimenovan K 10.000; Antonija Capponi K 2000; G. Giacomini K 4000; Ana Novak K 50·; Gino Caloper K 4000; Blanka Sanzin K 6000; Oskar Goich K 7000; Valentin Cosum K 400; Marija Bajec K 600; Pavel Tripcovich K 20.000; D Tripcevich za uradnike tvrdke K 5000; kap. Ant. E. Radoničič K 5000; Herman Kattnig K 5000; Neimenovan K 5000; Viljem Starz K 500; Ida Starz K 500; Neimenovan K 1200; Aron Polacco K 500; Maksim Polacco K 500; Karl Callin K 500; di aki nautične sekcije c. kr. akademije K 1300; Franc Rovis K 1000; Neimenovan K 200; Maksimilijan Hofsladter K 1000; Jurij Liebman (senožeška pivovarna) K 1000; Neimenovan K 1000; Klara Pfau K 1000; Neimenovan K 1000; Vodopčešek K 1000; Neimenovan K 500; Neimen. K 500; Anton Rimbaldo K 200; Gretto Popper K 200; Neimen. K 5000; Henrik Ferrazzutti K 200; Konsorcij dimnikarskih mojstrov v Trstu in okolici K 1600; Neimenovan K 500; Konzorcij trgovcev jestvin, kolonjalnega in sličnega blaga K 4000; Maksimiljan Robba K 2000; odv. dr. Oskar Pick K 10.000; Karl Amigoni K 1000; Alfred Sagraischeg K 2000.

Mestna zastavljalnica. Danes, v petek, 12. t. m. dopoldne, se bodo v mestni zastavljalnici prodajale na dražbi „dragocenosti", zastavljene meseca aprila l. 1914. na zelene listke serije 135 in sicer od št. 22.800 do št. 25.000, popoldne pa „nedragoceni" predmeti, zastavljeni meseca junija l. 1914. na zelene listke serije 135 in sicer od št. 108.300 do št. 109.700.

Teatro Minimo. Vsak dan po tri velezanimive predstave in sicer ob 5, 6·30 in 8 zvečer.

Umrli so:

Prijavljeni dne 10. t. m. na mestnem fizikatu: Borri Gvidon, 2 leti, Sansovinov trg št. 2; Pipan Josip, 46 let, ul. Erta št. 1; Majcen Amalija, 65 let, ul. Stadion št. 27; Rogelj Ivan, 84 let, ulica dell' Acquedotto št. 16; Verčon Ivan, 62 let, Klanec sv. Klare št. 3. — Prijavljeni dne 11. t. m.: Križman Vladimira, polčetrto leto, Rojan št. 199; Girardelli Cezar, 49 let, ul. Stadion štev. 17; Jež Karel, 22 let, Barkovlje št. 464; Marchè Evgen, 16 mesecev, ul. de Fin št. 14; Perhinek Henrik, 11 let, Vrdelca št. 289 — V mestni bolnišnici dne 10 t. m: Bertoni Vincenc, 71 let; Droli Terezija, 59 let; Jelan Just, 30 let; Spazzapan Marija, 79 let. — V mestni bolnišnici dne 11. t. m.: Bacciocco Marija, 66 let; Hrovatin Anton, 39 let; Ferluga Ivan, 55 let; Hladnik Anton, 53 let; Kofler Katarina, 73 let; Zorotti Josip, 54 let. — V bolnišnici pri Sv. Mariji Magdaleni dne 10. t. m.: Gerbec Marijan, 20 let.

Kdo ve kaj?

Prosijo se podatki o naslednjih osebah:

Josip Erzetič pri 97. pešpolku, V. stotnija, vojna pošta št. 63, išče svojega očeta Josipa Erzetiča iz Višnjevika v županstvu Kojsko na Goriškem. Dne 20. maja je bil pogrešanec odšel kot voznik za armado. Kdor bi kaj vedel, je naprošen, da sporoči na zgornji naslov.

Darovi.

Franc Rupnik je podaril moški podružnici CMD 2 K. — Denar hrani uprava.

:: MALI OGLASI ::

so računajo po 4 stot. besedo. Mastno tiskane besede se računajo enkrat več. — Najmanjša pristojbina znaša 40 stotink.

Žepne električne svetiljke, baterije I. vrste. — „HELVETIA" Barriera 19. 569

Važno za preprodajalce! Prodajam po ugodni ceni na debelo v vsaki količini: srajce, maje, spodnje hlače, rokavice, žepne rutice, pipe, čistilo za čevlje in drugo blago. Jakob Levi, Via S. Nicolo 19. 524

Soba meblirana ali prazna, tudi z vporabo kuhinje, se odda takoj. ul. Piccardi štev. 2, I. nadstr. 717

Meblirana soba se odda (K 24) pošteni gospodični. Ul. Commerciale 9, III. nad. levo. 517

Kupujem žakelje vsake vrste. Jakob Margon, ul. Solitario 21 (pri mestni bolnišnici. 566

ZDRAVNIK
Med. Dr. Karol Perničič
ordinira od 11-1 pop.
Trst, ulica Giulia št. 74 E (zraven Dreherjeve pivovarne).

Umetni zobje
z in brez čeljusti, zlate krone in obrobki
VILJEM TUSCHER
konces. zobotehnik
TRST, ul. Caserma št. 13, II. n.
Ordinira od 9 zjutraj do 6 zvečer.

Umetno-fotografični ateljé
Trst, ulica del Rivo št. 42 (pritličje) Trst
Izvršuje vsako fotografično delo kakor tudi razglede, posnetke notranjost lokalov, porcelanasto plošče za vsakovrst. spomenike.
POSEBNOST: POVEČANJE IZ VSAKE FOTOGRAFIJE
Radi udobnosti gosp. naročnikov sprejema naročbe in jih izvršuje na domu, ev. tudi zunaj mesta po najzmernejših cenah.
Trst, ul. del Rivo štev. 42

Zaloga tu in inozemskih vin, špirita, likerjev in razprodaja na drobno in debelo
Jakob Perhauc
Trst, Via delle Acque št. 6
(Nasproti Caffè Centrale).
Velik izbor francoskega šampanjca, penečih dezertnih italijanskih in avstro-ogrskih vin. Bordeaux, Burgunder, renskih vin, Mesella in Chianti. Rum, konjak, razna žganja ter posebni pristni tropinovec slivovec in brinjavec. Izdelki I. vrste, došli iz dotičnih krajev. Vsaka naročba se takoj izvrši. Razpošilja se po povzetju. Ceniki na zahtevo in franko.
Razprodaja od pol litra naprej.

Dr. HORVATH
TRST, Via Carintia 39
Specijalist za KOŽNE in SPOLNE BOLEZNI
ŠIBKOST in NERVOZNOST
za BOLEZNI v NOGAH in SKLEPIH.
Sprejema od 10 - 1 pop. in 4 - 7 zvečer
ob nedeljah od 10 - 1.

PODLISTEK

GREŠNICE.

Roman. — Francoski spisal Xavier de Montépin

— Saj vidiš, da gre stvar kot po loju.
— Ne tajim.
— Brancadorka je poštenjakinja.
— Zdela se mi je vsaj.
— Dobiš dvatisoč frankov.
— Upam vsaj.
— Povej mi, ali potem, ko boš imel zlate ptičke »moža z banko« v svojem žepu, odrineš za pošteno pojedino?
— Ne boj se, ne, stvar se bo dala preudariti, in človek ne pozablja svojih prijateljev.
— To mi je všeč! To je prava beseda!
— No, sem pač tak.
— Skratka, stvar je v redu kaj ne?
— Vraga, menda da!
— Jutri ob pol sedmih zvečer bomo s tvojo hčerjo večerjali pri Brancadorki, moji imenitni prijateljici.
— Velja, pravim, velja!
— Leontina naj se obleče kolikor mogoče lepo.
— Razume se!
— Če se mala nekoliko nališpa, bo lepa, kot boginja, veš.
— Slika in prilika očetova! — je vzdihnil Leonida, gladeč se po svojih dolgih sivih laseh.
— »Mož z banko« se zaljubi preko ušes.
— Ne bolj in ne manj kot kak zaljubljen norec.
— In v bodoče boš lahko spal mirno, kakor jaz, kajti tako si zagotovil bodočnost svoje hčere, kakor sem jo zagotovil jaz svoji Pameli.
— To je dolžnost, Adolf, to je dolžnost!
— Da, midva sva prokleto čednostna očeta; ponosna sva lahko na to. Bog te živi, Leonida! Živela ženitev in pa tvoja punca!

XIV.

Bankir.

Med toliko tako raznovrstnimi in brezštevilnimi grehi vseh vrst, ki omadežujejo ubogi, bedni človeški rod, jih je nekaj, katere neke posebne in, rekli bi, otežujoče okoliščine napravljajo še veliko grše.

Tako na primer razuzdana samopašnost starcev.

Če je razuzdanost, ta vedno odprta rana, ta gobavost, ki razjeda telo in dušo, ki polagoma uničuje vse plemenitejše čute mladine in jih ugonablja v prid zlim strastem; če je razuzdanost, pravimo, vredna obžalovanja pri mladih ljudeh, ki se še ne morejo dovolj upirati modnemu vplivu in ga ne morejo premagovati, kaj naj potem rečemo o nenravnih starcih, katere ta grehota obvladuje z vso silo?

Kaj naj rečemo o njih, ki omahujočih nog gazijo po tem blatu, ki se zibljejo že ob robu groba ter naj bi uporabljali svoja zadnja leta, svoje zadnje dneve v to, da bi bodočim rodovom dajali dobre svete in jim prednjačili s svojim dobrim, resnim zgledom?

V nobenem jeziku ne poznamo dovolj sramotilnega priimka, da bi žnjim tako označili te zaničljive bedake, kakor zaslužijo v resnici; te bedake, pravimo, ki s slabosti se tresočo roko tresejo kragulječke na norčevski čepici, ki jo imajo na svoji šestdesetletni glavi.

In kaj je nasprotno plemenitejšega, kaj bolj povzdigujočega kot dobrodejni in svečanostni pojav krepostnega starčka?

Čisto čelo jim venčajo srebrni lasje kot s svetniškim sijajem; njihov vlažni, globoki pogled je obenem strog in dobrohoten; prizanesljivejši so proti mimogredočim prestopkom prekipevajoče mladosti; modri so v svetu, v delu, če jim dušo prevevajo velikodušna čustva; vrača se jim čilost in polet poteklih let, da dajejo svojim pazljivim vnukom velike zglede poguma in orla.